

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

SANAT VE TASARIM

HÜSN-İ HAT

MODÜLER PROGRAMI (YETERLİĞE DAYALI)

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

2012
ANKARA

ÖN SÖZ

Günümüzde mesleklerin değişim ile karşı karşıya olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması nedeniyle, meslekî yeterliklerin de geniş tabanlı bilgilere, becerilere ve tavırlara dayalı olmasını ve programların buna göre geliştirilmesini zorunlu hâle getirmektedir.

Program çalışmaları kapsamında yapılan sektör tarama ve inceleme çalışmaları sonucunda sektörde faaliyet gösterilen meslekler saptanarak bu meslekler ikinci, üçüncü ve dördüncü seviye meslek gruplarına ayrılmıştır. Sektörde çalışan kişilerin görüş ve önerilerinden yola çıkılarak her meslek dalına ait anket soruları hazırlanmış, daha sonra anketler yurdun çeşitli bölgelerinde uygulanarak mesleklere özgü yeterlikler belirlenmiştir.

Program geliştirme sürecinin her aşamasında üniversitelerin ve ülkemizin önde gelen sektör temsilcileri ile iş birliği yapılmış kişi ve kurumların program çalışmalarına doğrudan katkıları sağlanmıştır. Sektör ve yüksek öğretim kurumlarının beklentileri programa yansıtılarak mesleklere ait belirlenen yeterlikler, öğretim programları ve modüllerin temel dayanağını ve içeriğini oluşturmuştur.

Hüsn-i hat, sözün veya ruhta cereyan eden fikir ve duyguların alfabe ve yazı vasıtasıyla resmedilmesidir. Kur'ân-ı Kerim'i ona yakışır bir güzellikte yazma heyecanı, gayret ve titizliği, "Güzel şeyler güzel kaplara konur" anlayışı, yazının sanat yazısı seviyesine yükselmesinde en önemli etken olmuştur.

Hat sanatı, kendine has usul ve kaidelerle hoca-talebe ilişkisi içinde öğrenilen bir güzel sanat dalıdır. Asırlar boyunca elde edilen tecrübeler sonucunda sağlam bir meşk usulü ile eğitim ve öğretim köklü bir disiplin içinde yürütülmüştür.

İstanbul'un fethinden sonra, başta hattat Şeyh Hamdullah olmak üzere, Osmanlı hattatları tarafından meşk mecmuaları oluşmuştur. Mehmed Şevki Efendi(1829-1887)'nin *sülûs-nesih* meşk mecmuası bunların en çok bilinenidir. Bu mecmualarda hat sanatı öğrenciye **Müfredât** ve **Mürekkebât** denilen iki aşamada öğretilir.

Günümüzde özellikle *sülûs ve nesih* yazılarda bütün dünyada Mehmed Şevki Efendi Meşk Mecmuaları takip ediliyor denilebilir.

Hüsn-i hat öğrenmek için mutlaka bir hoca gereklidir. Hoca olmadan güzel yazı sanat seviyesine ulaşamaz. Yazıyı ehlinden öğrenmek, kabiliyetin az zamanda olgunlaşmasına imkân sağlar.

Hat sanatının büyük bir ciddiyet ve disiplin içinde öğretilerek gelmesi, onu yozlaşmadan ve bozulmadan korumuştur. Yazının sanata dönüşmesinde zirve olarak görsel sanatların önemli parçası olmuştur.

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	1
HÜSN-İ HAT PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	3
MESLEK ELEMANI TANIMI	3
GİRİŞ KOŞULLARI	3
İSTİHDAM ALANLARI	3
EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI.....	3
EĞİTİMCİLER	3
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	3
BELGELENDİRME	3
YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER.....	4
EĞİTİM SÜRESİ.....	4
ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	4
İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR.....	4
ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI	4
EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ.....	4
MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ	4
MODÜL VE İÇERİKLERİ	5
YETERLİK VE MODÜL TABLOSU	6
HAT SANAT TARİHİ HÜSN-İ HAT KAVRAMI MODÜL BİLGİ SAYFASI.....	7
HUTÛTU MÛTENEVVI (HAT SANATINDA YAZI ÇEŞİTLERİ) MODÜL BİLGİ SAYFASI	8
MEŞHUR TÜRK HATTATLARI MODÜL BİLGİ SAYFASI.....	9
HÜSN-İ HAT TERİMLERİ MODÜL BİLGİ SAYFASI.....	11
HÜSN-İ HATTA KULLANILAN İŞARETLER MODÜL BİLGİ SAYFASI	13
YAZIYA HAZIRLIK MODÜL BİLGİ SAYFASI	14
SÛLÛS MEŞKİ MODÜL BİLGİ SAYFASI	15
NESİH MEŞKİ MODÜL BİLGİ SAYFASI.....	16

HÜSN-İ HAT PROGRAMINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

ALAN : SANAT VE TASARIM

MESLEK : HÜSN-İ HAT

MESLEK SEVİYESİ :

MESLEK ELEMANI TANIMI

Hattat, nesih, sülüs, talik, divani gibi İslâm yazılarından birini veya birkaçını meşk usulü ile öğrenen ve bu yazıları güzel yazan ve öğreten sanatkâr demektir.

GİRİŞ KOŞULLARI

1. Okuma yazma bilmek veya ilkökul mezunu olmak.
2. Mesleğin gerektirdiği işleri ve yeterlikleri yapacak bedensel ve fiziksel özelliklere sahip olmak.

İSTİHDAM ALANLARI

Mesleğin gerektirdiği yeterlikleri kazanan bireyler, Sanat ve Tasarım alanı altında sertifika programına katılan kursiyerler, sertifikalarının kazandırdığı yeterlikler doğrultusunda, bir meslek kazandırmaya yönelik değildir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI

1. Meslekî Eğitim Merkezleri, Halk Eğitimi Merkezleri ve sektördeki işletmelerde eğitim verilmektedir.
2. Programın uygulanabilmesi için Sanat tasarım alanında çalışma yapılabilecek atölye ve benzeri imkânlar sağlanmalıdır.

EĞİTİMCİLER

1. Programın uygulanmasında hat sanatı ve tasarım alanında eğitim almış ve tercihen deneyimi olan alan öğretmenleri görev almalıdır.
2. Programın uygulanmasında gerektiğinde sanat ve tasarım alanında deneyimi olan uzmanlar ile meslek elemanlarından yararlanılabilir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bireylerin çeşitli ölçme araçları kullanılarak,

1. Modüllerin sonunda kazandığı yeterlikler ölçülecektir.
2. Modüller ile kazandıkları bilgi, beceri ve tavırları ölçülecektir.
3. Ölçme sonuçları program sonunda değerlendirilecektir.
4. Eğitim kurumunda, işletmede ve kendi kendilerine yaptıkları tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilecektir.

BELGELENDİRME

Sertifika programlarında, meslek elemanlarının sahip olduğu yeterlikleri kazandırmaya yönelik eğitim ve öğretim verilir. Bu programda yeterlik ve modül tablosundaki yeterliklere sahip kişiler yetiştirmek amaçlanmaktadır.

- Öğretim programı sürecinde bireylerin tamamladığı modüller, aldığı eğitimin tümü ve kazandıkları yeterlikler belgelendirilir.
- Öğretim programının sonunda yeterliklerini kazanan bireylerin aldığı belgeler mevzuat doğrultusunda sertifikada değerlendirilir.
- Bireyler diğer programlara geçmek amacıyla eğitim almak isterse, kazandığı yeterlikler değerlendirilecektir.

- Fark modüllerini tamamlayanlar ikinci bir meslekte kendini yetiştirebilecektir.
- Öğretim programından ayrılan bireyin kazandığı yeterlikler belgelendirilerek istendiğinde diğer sertifika programlarında değerlendirilir.

YATAY VE DİKEY GEÇİŞLER

Mesleğe yönelik geniş tabanlı yeterlikler kazandırmak hedeflenmiştir. Meslekî eğitim alan veya meslekî eğitimi bitirmiş olan birey, gerekli modülleri tamamlayarak alandaki diğer meslekler arasında geçiş yapabilir.

EĞİTİM SÜRESİ

1. Meslek programının toplam eğitim süresi 480/264 saat olarak plânlanmıştır.
2. Eğitim süresinin okul, işletme ve bireysel öğrenme için ayrılmış dağılımı, modüller ile ilgili açıklamalarda belirtildiği gibi uygulanır.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Modüler öğretime yönelik olarak bireysel öğrenme yöntem ve teknikleri uygulanır.

1. Eğitimciler bireylere rehberlik eder.
2. Bireyler kendi kendine öğrenmeye teşvik edilir.
3. Bireylerin aktif olması sağlanır.
4. Bireyler araştırmaya yönlendirilir.
5. Bireyler kendi kendilerini değerlendirebilir.
6. Bireylere meslekî yeterlik kazandırmaya yönelik yöntem ve teknikler uygulanır.

İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUM VE KURULUŞLAR

Bireyler, programın gerektirdiği öğretim faaliyetleri, istihdam olanakları ve planlama konularında çevredeki üniversiteler, sivil toplum örgütleri, sanat ve tasarım alanında yer alan firmalar, meslek odaları ve meslek elemanları ile iş birliği yapılarak yönlendirilir.

ÖĞRENCİ/KURSIYER KAZANIMLARI

Programın sonunda mesleğe yönelik olarak öğrenci/kursiyer,

1. Mesleğin ait olduğu alandaki temel bilgi ve becerileri kazanabilecektir.
2. Alanın gerektirdiği temel yeterliklere sahip olabilecektir.
3. Mesleğin gerektirdiği işleri yapabilecektir.
4. Mesleğin gerektirdiği özel meslekî yeterlikleri kazanabilecektir.
5. Öğrenci/Kursiyer merkezli daha aktif ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan kazanımlara sahip olabilecektir.

EĞİTİM-ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

Sertifika programında yer alan modüllerde öngörülen eğitim öğretim uygulamaları yapılır.

MESLEKİ GELİŞİM MODÜLLERİ

1. Öğrenci/kursiyerin yaşam boyu kullanabileceği ve meslekî gelişmesine yararlı olabilecek; üretken, beceri düzeyi yüksek olarak yetiştirilmesi, iyi ilişkiler kurabilmesi, işe uyum sağlayabilmesi gibi genel bilgi ve becerilerin kazandırıldığı modüllerdir.
2. Bu modüller ile öğrenci/kursiyerlere sanat ve tasarım alanında beklenen yeterlikleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

3. Meslekî Gelişim modül tablosundan, çevrenin istihdam durumu, öğrenci/kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyi göz önüne alınarak modüller seçilecek ve yeterli tablosunda yer alan süreye ilave edilecektir.
4. Dördüncü seviye meslek elemanları, bütün Meslekî Gelişim modüllerini tamamlamış olacaklardır.
5. Meslekî gelişim modülleri programlardan bağımsız olarak da kullanılabilir.

KAZANDIRILAN YETERLİKLER		DERSİN MODÜLLERİ	SÜRE
1	Sosyal hayatta sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	Sosyal Hayatta İletişim	40/8
2	İş hayatında sağlıklı ve etkili iletişim kurmak ve sürdürmek	İş Hayatında İletişim	40/8
3	Türkçeyi doğru konuşmak	Diksiyon 1	40/32
4		Diksiyon 2	40/32
5	Mesleği ile ilgili gelişmeleri izlemek ve kendini kişisel olarak sürekli geliştirmek	Kişisel Gelişim	40/8
6	İşletme, finansman, pazarlama, reklam, satış, iş hukuku, kariyer gelişimi ve iş kurma becerileri kazanmak	Girişimcilik	40/16
7	Çevreye karşı duyarlı olmak ve çevreyi korumak	Çevre Koruma	40/8
8	Meslek etiği gereklerine uymak	Meslek Etiği	40/8
9	İş yerinde plan, program ve iş organizasyonu yapmak	İş Organizasyonu	40/16
10	İşçi sağlığı mevzuatına uymak ve iş güvenliği önlemlerini almak	İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı	40/16
11	Temel düzeyde araştırma yapmak	Araştırma Teknikleri	40/16

MODÜL VE İÇERİKLERİ

- Öğrenme süresi her modül için toplam 40 saattir.
- Kazandırılacak yeterliğe bağlı olarak her modül 40/8, 40/16, 40/24, 40/32 ve 40/40 olabilir.
- (+) İşareti olan modül süreleri mevcut sürenin tekrarı anlamına gelir
- Modüllerde önerilen bu süreler öğrenme faaliyetlerindeki teorik ve uygulamalı tüm içeriği kapsar.
- Modül içeriğindeki öğrenme faaliyetinin uygulanması imkânı olmadığında, diğer okullarla ve işletmelerle iş birliği çerçevesinde uygulamalar yapılabilir.
- Kursiyer/öğrencinin önceden kazandığı yeterlikleri tekrar alma zorunluluğu yoktur.
- Modül ve yeterlikler programdaki uygulama sırasına göre alınacaktır.
- Programda yer alan modül ve yeterliklerin uygulama sırası zümre kararı ile belirlenir.

NOT: Hüsni Hat programı yeterlikler tablosu ve modülleri aşağıda verilmiştir.

YETERLİK VE MODÜL TABLOSU

YETERLİKLER		MODÜLLER	SÜRE
1	Hat Sanat Tarihi Hüsni Hat kavramı tanımak	Hat Sanat Tarihi Hüsni Hat Kavramı	40/16
2	Hat sanatında yazı çeşitlerini tanımak	Hutûtu Mütenevvi (Hat Sanatında Yazı Çeşitleri)	40/8
3	Meşhur Hattatları, eserlerini tanımak ve örnekler yazabilecektir.	Meşhur Türk Hattatları	40/16
4	Hüsni Hat ile ilgili terimleri tanımak ve yazmak	Hüsni Hat Terimleri	40/8
5	Hüsni Hatta kullanılan işaretleri tanımak ve kullanmak	Hüsni Hatta Kullanılan İşaretler	40/8
6	Yazı öncesi malzemeleri hazırlamak	Yazıya Hazırlık	40/16
7	Sülüs yazıyı yazabilmek	Sülüs Meşkleri	40/32++
8	Nesih yazıyı yazabilmek	Nesih Meşkleri	40/32++
TOPLAM			480/264

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SANAT VE TASARIM
MODÜL	: HAT SANAT TARİHİ HÜSN-İ HAT KAVRAMI
KODU	:
SÜRE	: 40/32
ÖN KOŞUL	: Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA	: Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede resim masası ve yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/Kursiyer gerekli ortam sağlandığında Türk Hat Sanatı Tarihi, türlerini ve şekline göre yazılarını tanıyarak yazabilecektir.

AMAÇLAR :

Öğrenci/Kursiyer

1. Hat Sanatı tarihini Hat kavramını ve tarihçesini öğrenecektir.
2. Hat türlerini tanıyacak ve şekillerine göre yazıları yazabilecektir.

İÇERİK

A. HAT SANATI TARİHİ HAT KAVRAMI VE TARİHÇESİ

1. hat ve hattat kelimelerinin izahı
  - a. Hat
  - b. Hattat
2. Kur'an ve hadislerde yazı
3. Hat sanatı tarihine giriş
  - a. İslam yazısına genel bakış
  - b. İslam yazısının sanat olarak şekillenmesi
  - c. Selçuklular döneminde yazı
  - d. Osmanlılar döneminde yazı

B. HAT TÜRLERİ

1. Ekol sahibi olan hattatlar
  - a. Karahisari ekolü
  - b. Mustafa Rakım ekolü
  - c. Şevki Efendi ekolü
  - d. Sami Efendi ekolü

MODÜL BİLGİ SAYFASI

- ALAN** : SANAT VE TASARIM
MODÜL : HUTÛTU MÛTENEVVI (HAT SANATINDA YAZI ÇEŞİTLERİ)
KODU :
SÜRE : 40/32
ÖN KOŞUL : Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA : Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede resim masası ve yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ : Öğrenci/kursiyer uygun ortam sağlandığında Hat sanatında kullanılan yazı çeşitlerini tanıyarak sülüs yazıyı yazabilecektir.
AMAÇLAR :
Öğrenci/kursiyer ,
1. Aklam-ı sitte denilen yazı çeşitlerini yazabilecektir.
2. Diğer yazı çeşitlerini tanıyabilecek, Rik'a Hatt-ı Türkî olduğunu bilip yazabilecektir.
3. Tuğra kavramını tanıyabilecek, tuğranın kullanıldığı yerleri ve bölümlerini bilip kalıp alarak tuğra yazabilecektir.
4. Hilyeyi tanıyacak, hilyenin Peygamberimizin şemali olduğunu ve bölümlerini bilecek ve hilye yazabilecektir.

İÇERİK

A. AKLAM-I SİTTE DENİLEN YAZI ÇEŞİTLERİ

- Muhakkak
- Reyhanî
- Sülüs
- Nesih
- Tevkii
- Rik'a (İcazet)

B. DİĞER YAZI ÇEŞİTLERİ

- Kufi
- Makili
- Talik
- Divani
- Celi Divani
- Rik'a

C. TUĞRA

- Tuğranın Tarihi Gelişimi
- Bölümleri
- Dere
- Beyze
- Hançere veya Kol
- Tuğra veya Elif

D. HİLYE

- Hilyenin Bölümleri
- Baş Makam
- Göbek
- Hilal
- Etek ve Koltuk

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SANAT VE TASARIM
MODÜL	: MEŞHUR TÜRK HATTATLARI
KONU	:
SÜRE	: 40/16
ÖN KOŞUL	: Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA	: Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ve modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/kursiyer bu modülle uygun ortam sağlandığında Türk Hattatlarını tanıyarak Hat sanatına katkılarını öğrenecek ve yazılarından örnekler yazabilecektir.
AMAÇLAR	:
Öğrenci/kursiyer	;
	1. Şeyh Hamdullah'ı tanıyacak, Osmanlı Hat ekolünün kurucusu olduğunu bilecek ve meşhurlerinde kullanabilecektir.
	2. Ahmet Karahisari'yi ve ekolünü tanıyıp kalıp alarak müstensel besmelesini taklit edebilecektir.
	3. Hafız Osman'ı tanıyacak, nesih yazının zirve ismi olduğunu bilecek ve kıta'larından örnekler taklit edebilecektir.
	4. Rakım Efendi'yi tanıyacak, celi yazının en meşhur hattatı olduğunu bilip kalıplarını alarak celi'i yazılarını taklit edebilecektir.
	5. Kazasker Mustafa İzzet Efendi'yi tanıyacak hat sanatına katkılarını bilip meşhur Ayasofya levhalarını kalıplarını alarak taklit edebilecektir.
	6. Şevki Efendi'yi tanıyacak, ekol sahibi bir hattat olduğunu bilip Şevki Efendi'nin sülüs meşhurlerini taklit edebilecektir.
	7. Hamit Aytaç'ı tanıyacak, Hüsn-i Hattı Osmanlı'dan Cumhuriyete taşıyan hattat olduğunu bilip kalıp alarak yazılarından örnekler taklit edebilecektir.

İÇERİK

A. ŞEYH HAMDULLAH

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

B. AHMET KARAHİSARİ

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

C. HAFIZ OSMAN

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

D. RAKİM EFENDİ

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

E. KAZASKER MUSTAFA İZZET EFENDİ

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

F. ŞEVKİ EFENDİ

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

G. HAMİT AYTAÇ

1. Hayatı
2. Eserleri
3. Öğrencileri

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN : SANAT VE TASARIM
MODÜL : HÜSN-İ HAT TERİMLERİ
KODU :
SÜRE : 40/8
ÖN KOŞUL : Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA : Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ve modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.

GENEL AMAÇ : Öğrenci/kursiyer bu modülle uygun ortam sağlandığında Hüsni Hatla ilgili terimleri öğrenecek ve yazılarını bu terimlere uygun olarak yazabilecektir.

AMAÇLAR

Öğrenci/kursiyer,

1. Harfle ilgili terimleri bilip yazı yazarken kurallarına uygun yazabilecektir.
2. Harflerin teribini tanıyıp yazı yazarken uygulayabilecektir.
3. Kalem hareketlerine dair terimleri yazabilecektir.
4. Yazıya ait terimleri yazabilecektir.
5. Hüsni Hat çalışmalarında kullanılan terimleri tanıyıp yazıda uygulayabilecektir.
6. Yazma ile ilgili terimleri tanıyıp yazı yazarken uygulayabilecektir.

İÇERİK

A. HARFLERE AİT TERİMLER

1. Cevher, sadr, sırt, bacak
2. Zaid, çene
3. Ünye bünye
4. Zülfe ,cüz
5. Boy ve çanak
6. Kâse, küp, kol, kaş, dirsek

B. HARFİN TERKİBİNE AİT TERİMLER

1. İç Kenar kavis, dış Kenar sehmi
2. Mürekkep meyli
3. Mürsel itmam
4. Müsavi (müdevver) ikmam

C. KALEM HAREKETLERİNE DAİR TERİMLER

1. Tahrik
2. Sevk, meks
3. İdare, tevkif, kat
4. Bed, iptida, tarh
5. Derç, telif, ihfa

D. YAZIYA AİT TERİMLER

1. Düz Yazı
2. İstifli Yazı
3. Girift Yazı

E. HÜSN-İ HAT ÇALIŞMALARINDA KULLANILAN TERİMLER

1. Nokta
2. Cezm
3. Ufki Hat
4. Şakuli Hat

F. YAZMA İLE İLGİLİ TERİMLER

5. Yazının Miktarı
6. Meşk, temessük
7. Talim ve Tarif
8. Musanna Yazı
9. Muttasıl Yazı

Hayat Boyu Öğrenme
LifeLong Learning

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SANAT VE TASARIM
MODÜL	: HÜSN-İ HATTA KULLANILAN İŞARETLER
KODU	:
SÜRE	: 40/8
ÖN KOŞUL	: Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA	: Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ve modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/kursiyer uygun ortam sağlandığında bu modülle Hüsni Hatla ilgili işaretleri öğrenerek yazılarında bu işaretleri kullanabilecektir.
AMAÇLAR	:
	Öğrenci/kursiyer,
	1. Hüsni Hatla ilgili süsleme işaretlerini bilip celi yazılarda kullanabilecektir.
	2. Mühmel (noktasız) harf işaretlerini tanıyıp celi yazılarda kullanabilecektir.
	3. Noktalama işaretlerini kullanabilecektir.

İÇERİK

A. SÜSLEME İŞARETLERİ

1. Tırnak
2. Tirfil
3. Kalın Cezm
4. Yuvarlak nokta

B. MÜHMEL (NOKTASIZ) HARF İŞARETLERİ

1. Ha,
2. Sin,
3. Sad,
4. Mim,
5. Ayn vb.

C. OKUTMA İŞARETLERİ

1. Nokta
2. Hareke
3. Cezm
4. Şedde, hemze, sıla

MODÜL BİLGİ SAYFASI

- ALAN** : SANAT VE TASARIM
MODÜL : YAZIYA HAZIRLIK
KODU :
SÜRE : 40/16
ÖN KOŞUL : Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA : Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ile modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri ve malzemeleri atölyede bulundurulmalıdır.
- GENEL AMAÇ** : Öğrenci/kursiyer uygun ortam sağlandığında bu modülle Hüsni Hatla ilgili malzemeleri kullanıp yazıya hazırlık yapabilecektir.
- AMAÇLAR** :
Öğrenci/kursiyer
1. Hüsni Hatla ilgili malzemeleri kullanabilecektir.
  2. Hüsni Hatla ilgili kağıt hazırlığı yapabilecektir.

İÇERİK

A. HÜSN-İ HATTA KULLANILAN MALZEMELER

1. YAZI MALZEMELERİ

- a. Kalem
- b. Kalem tıraş
- c. Makta
- d. Hokka
- e. Lika
- f. Mürekkep
- g. Kağıt

2. KALEMİN AÇILMASI

- a. Kalem açma

3. HOKKA VE MÜREKKEBİN AYARLANMASI

- b. Hokka ve mürekkep ayarları

B. KÂĞIT HAZIRLANMASI

1. Boyamak
2. Aherlemek
3. Mührelemek

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SANAT VE TASARIM
MODÜL	: SÜLÜS MEŞKİ
KODU	:
SÜRE	: 40/32++
ÖN KOŞUL	: Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA	: Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ve modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/kursiyer uygun ortam sağlandığında bu modülle Sülüs usulü ile harflerin yazılışını öğrenir, Harflerin birleştirilmesi biçimlerini ve bunun kurallarını kavrayarak bu kurallara uygun sülüs meşklerini yazabilir.
AMAÇLAR	:
	Öğrenci/kursiyer,
	1. Hat'ta Rabbıyessir'le başlamanın bir gelenek olduğunu öğrenip Rabbıyesir'i meşklere uygun yazabilecektir.
	2. Kullanılan harflerin yazılış biçimlerini tanıyıp yazabilecektir.
	3. İki harfin birleşme biçimlerini tanıyıp bunları birleşik olarak yazabilecektir
	4. Sözcüklerin ve tümcelerin yazılış tarzlarının kavrayıp yazabilecektir.
	5. Mürekkebatı tanır ve uygulayabilir.

İÇERİK

A. RABBİYESSİR MEŞKİ

1. Şevki Efendi'nin Rabbıyesir Meşki
2. Kazasker Mustafa İzzet Efendi'nin Rabbıyesir Meşki
3. Halim Özyazıcı'nın Rabbıyesir Meşki

B. HARFLERİN YAZILIŞI

1. Harflerin bünyelerinin yazılması
2. Küplü harflerin verilmesi
3. Keşideli harflerin gösterilmesi
4. Harflerin farklı versiyonlarının gösterilmesi

C. İKİ HARFİN BİRLEŞME BİÇİMLERİ VE BUNUN KURALLARI

1. Harflerin sırayla başta birleşmesinin yazılması
2. Harflerin sırayla ortada birleşmesinin yazılması
3. Harflerin sırayla sonda birleşmesinin yazılması

D. SÖZCÜKLERİN VE TÜMCELERİN YAZILIŞI

1. Yazının mıstarına uygun yazılması
2. Yazının talim ve tarifine uygun yazılması

E. MÜREKKEBAT AŞAMASI (İKİDEN FAZLA HARFİN BİRLEŞTİRİLMESİ)

1. Şevki Efendi'nin Mürekkebat Meşkine uygun olarak yazılması
2. Diğer hattatların mürekkebat meşklerinin karşılaştırılması

MODÜL BİLGİ SAYFASI

ALAN	: SANAT VE TASARIM
MODÜL	: NESİH MEŞKİ
KONU	:
SÜRE	: 40/32++
ÖN KOŞUL	: Ön koşulu yoktur.
AÇIKLAMA	: Bu modül uygulanırken dersin işleneceği atölyede öğrenci /kursiyer sayısı kadar resim masası ve modülün işlenişinde kullanılacak yazı örnekleri atölyede bulundurulmalıdır.
GENEL AMAÇ	: Öğrenci/kursiyer uygun ortam sağlandığında bu modülle nesih usulü ile harflerin yazılışını öğrenir, harflerin birleştirilmesi biçimlerini ve bunun kurallarını kavrayarak bu kurallara uygun nesih meşklerini yazabilir.
AMAÇLAR	:
	Öğrenci/kursiyer,
	1. Hat'ta Rabbıyessir'le başlamanın bir gelenek olduğunu öğrenerek Rabbıyessir'i meşklere uygun yazabilecektir.
	2. Kullanılan harflerin yazılış biçimlerini tanıyıp yazabilecektir.
	3. İki harfin birleşme biçimlerini tanıyıp bunları birleşik olarak yazabilecektir.
	4. Sözcüklerin ve tümcelerin yazılış tarzlarını kavrayıp yazabilecektir.
	5. Mürekkebatı meşklere uygun yazabilecektir.

İÇERİK

- A. NESİH RABBİYESİR MEŞKİ**
- Şevki Efendi'nin Rabbıyessir Meşki
  - Kazasker Mustafa İzzet Efendi'nin Rabbıyessir Meşki
  - Halim Özyazıcı'nın Rabbıyessir Meşki
- B. HARFLERİN YAZILIŞI**
- Harflerin bünyelerinin yazılması
  - Nesih harflerinin sülüs yazısından farkını belirtmek
  - Keşideli harflerin gösterilmesi
  - Harflerin farklı versiyonlarının gösterilmesi
- C. MÜREKKEBAT(İKİ HARFİN BİRLEŞME BİÇİMLERİ) VE KURALLARI**
- Harflerin sırayla başta birleşmesinin yazılması
  - Harflerin sırayla ortada birleşmesinin yazılması
  - Harflerin sırayla sonda birleşmesinin yazılması
- D. SÖZCÜKLERİN VE TÜMCELERİN YAZILIŞI**
- Yazının mıstarına uygun yazılması
  - Yazının talim ve tarifine uygun yazılması
- E. MÜREKKEBAT ÖRNEKLERİ**
- Şevki efendinin mürekkebat meşkine uygun olarak yazılması
  - Diğer hattatların mürekkebat meşklerinin karşılaştırılması